

Udsigt til indsigt

– en webinarserie om fødevarer sikkerhed og -kvalitet

Tirsdag d. 29. september 2026

Starter kl. 12.00

Hvordan dokumenteres
det, at en fødevare er
sikret mod vækst af
Listeria monocytogenes?

Dagens ekspert:

Anette Granly Koch

aglk@teknologisk.dk

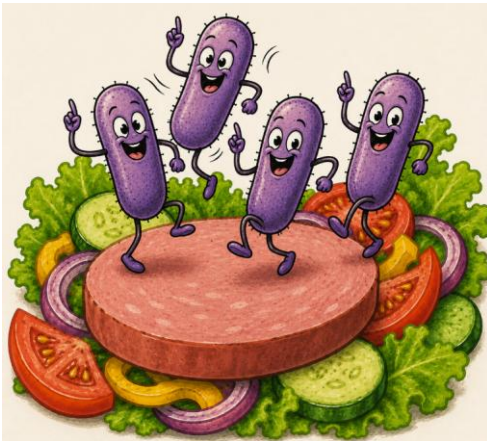
Tlf. 7220 2539

Agenda

- De nye Listeria regler
- Challengetest eller prædiktiv mikrobiologi
- Vigtige forhold ved brug af prædiktive modeller

Vejledning om kategorisering og holdbarhedsvurdering af
spiseklare fødevarer for *Listeria monocytogenes*

Udkast af 18. september 2026

Foretrækker bakterier kød eller grønt?

Listeria monocytogenes

Danmark har en kedelig rekord, når det gælder listeriose!

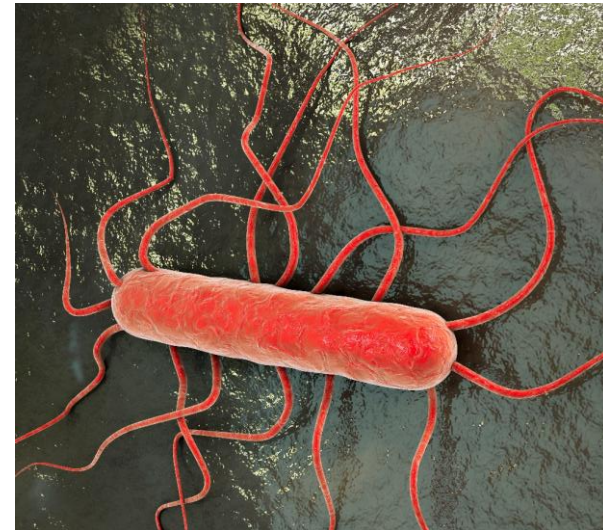
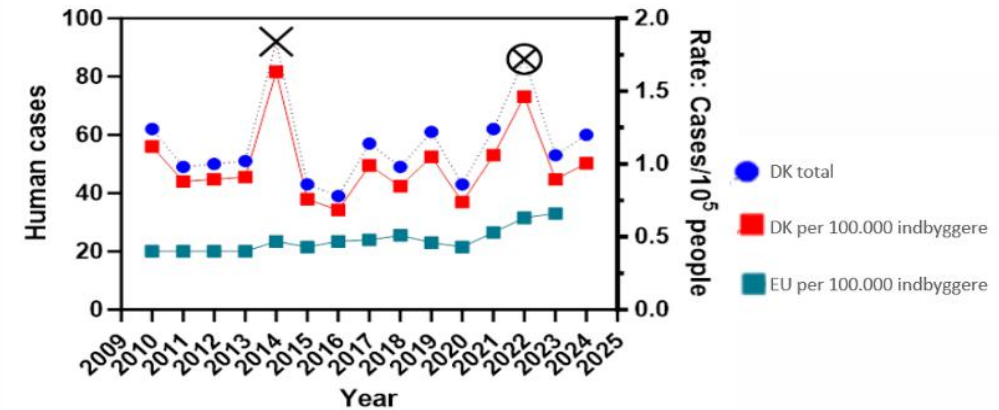
Nye EU-regler fra 1. juli 2026

Dansk vejledning (udkast 18 september 2026)

L. monocytogenes må ikke påvises i hele holdbarhedsperioden

Men hvis beregninger (modeller) eller challengetest kan vise ingen eller styret vækst, kan op til 100 *listeria*/g accepteres

Ansvar er virksomhedernes

De nye LM regler

Uændret:

- Medicinske formål * gruppe 1.1 (<1/25g i holdbarhedsperioden)
- Et ikke ready-to-eat produkt * er ikke omfattet af LM reglerne
- RTE-produkt (note 4)
(sous-vide, kiks, hel grønt, frost) * gruppe 1.3 – vækst ikke muligt (100 cfu/g i holdbarhedsperioden)
- RTE-produkt (note 8) * gruppe 1.3 – vækst ikke muligt (100 cfu/g i holdbarhedsperioden)
(pH≤4,4; a_w ≤0,92; pH≤5,0 og a_w ≤0,94; <5 dages holdbarhed eller videnskabelig dokumentation for < 0,5 log vækst)

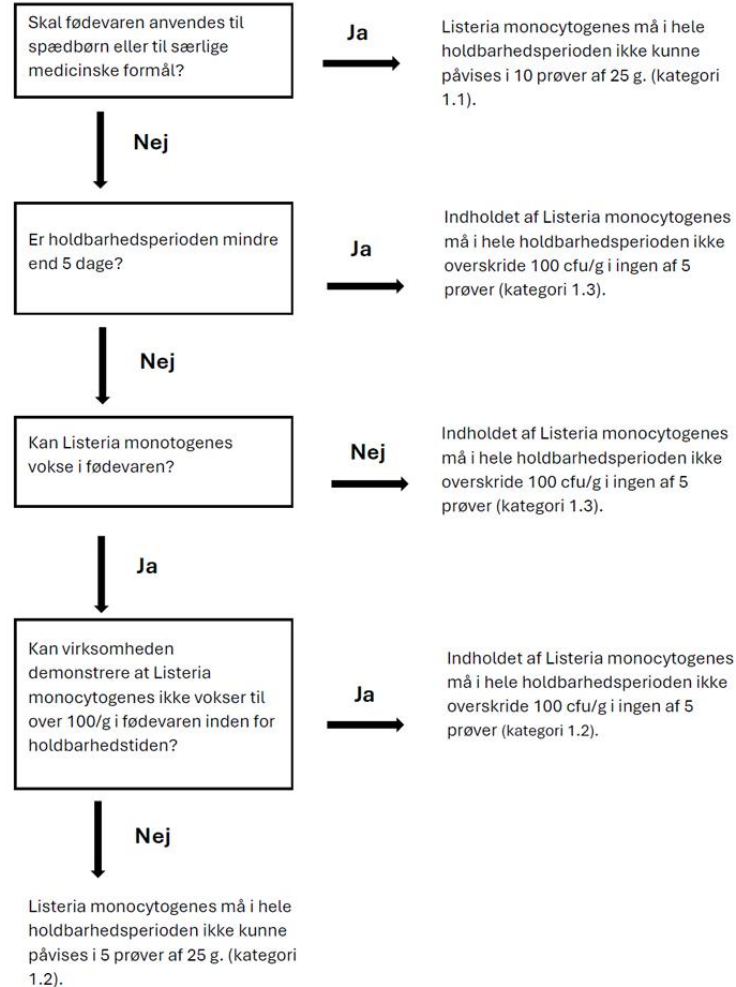
Det nye:

- RTE-produkt – styret vækst * gruppe 1.2a – styret vækst – (100 cfu/g i holdbarhedsperioden)
(kender produktets konservering og muligt startantal og kan vise at max 100 cfu/g kan nås)
- RTE-produkt – IKKE styret vækst * gruppe 1.2b – kender ikke produktet (<1/25g i holdbarhedsperioden)
(dokumentation mangler, produktet er ikke konserveret)

Listeria -vejledning – udkast pr 18/9

Beslutningsdiagram for dokumentation af vækst

Hvilket kriterium for Listeria monocytogenes skal anvendes for spiseklare fødevarer?

Hvilke muligheder har virksomheden for at dokumentere indplacering i fødevarekategorier?

Fødevarekategorier og baggrundsdokumentation for vækstmuligheder for listeria		
Når virksomheden vil dokumentere styret eller stabiliseret vækst af listeria	Når virksomhedens dokumentation er utilstrækkelig/mangelfuld, eller når produktets egenskaber tillader vækst af listeria over 100 cfu/g	
<i>1.3 – stabiliseret mod vækst</i>	<i>1.2; styret vækst</i>	<i>1.2; ikke-styret vækst</i>
Kan dokumenteres ved: Fysisk/kemiske egenskaber (aw og pH)* Vækstmodeller Belastningsundersøgelse (podede prøver) Holdbarhedsprøvning (naturligt forekommende bakterier) - Videnskabelig litteratur/studier	Kan dokumenteres ved: Vækstmodeller Belastningsundersøgelse (podede prøver) Holdbarhedsprøvning (naturligt forekommende bakterier)	Fødevaresikkerheden styres af: Virksomhedens egenkontrol Råvarekontrol

Dokumentation for max 100 cfu/g afhænger af startantal og vækst

Hvad er start antal LM?

- Historiske data
  - Hygiejne prøver - miljø
  - Data fra færdigvarer
- Litteratur
- Andre kilder?

Hvor meget vokser LM?

- Konservering – tid – temperatur
  - pH
  - Salt
  - Vandaktivitet
  - Organiske syrer
  - Vand (tørstof)
  - Pakkegas (MAP, VAK, aerob)
  - Andre konserveringsmidler

Forslag til startantal:

- Som minimum 1 cfu/g et sted i produktet ved en forurening (0 log cfu/g) – tillader lige under 2 log vækst (pas på!!!)
- Worst case 10 cfu/g et sted i produktet ved en forurening (1 log cfu/g) – tillader lige under 1 log vækst
- Det "nemmeste" er at sikre < 0,5 log vækst i holdbarhedsperioden

Måder at dokumentere

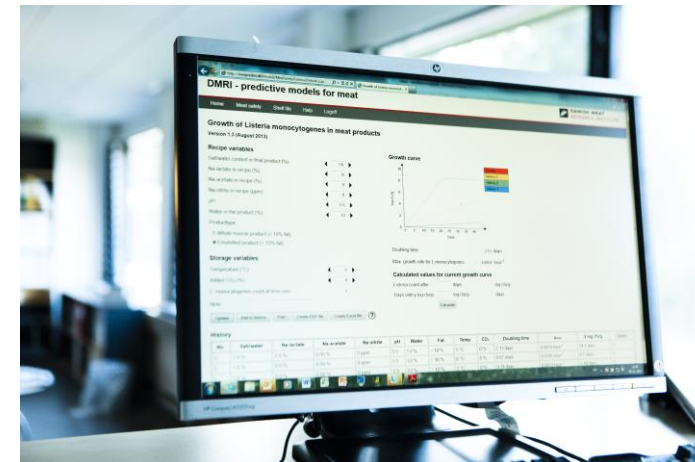
Challengetest

- Produktet fremstilles på virksomheden
- Podes i et laboratorium
- Pakkes som i virksomheden (emballage, gas)
- Opbevares ved hhv. korrekt og let temperaturlastning
- Vækst af LM følges ved pladespredninger
- HUSK gentagelser/flere batch
- Guidelines findes

Prædiktiv mikrobiologi

- Produktets kemi måles
- Data testes i matematiske modeller
- Nødvendig konservering for mindre vækst/ingen vækst beregnes
- Korrekt og temperaturlastning kan medtages

Vigtige forhold ved brug af modeller

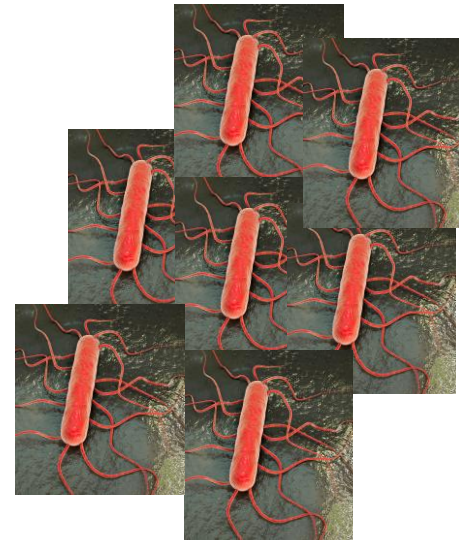
Vælg den rigtige model

Indtast korrekt konservering

Valg af startantal for Lm

Distributionsforhold
(temperatur/tid)

Vurdering af prædiktionen

Mange modeller findes – dette er eksempler

- FSSP - <http://fssp.food.dtu.dk/> (gratis)
  - DMRI Predict – www.dmripredict.dk (gratis)
  - Pathogen Modeling Program (PMP) - <https://portal.errc.ars.usda.gov/PMP.aspx> (gratis)
  - Combase - <https://combase.errc.ars.usda.gov/> (gratis)
- Growth Predictor - <https://www.foodsctech.com/growth-predictor> (ikke aktivt pt, gratis)
  - IPMP Dynamic Prediction - <http://www.ars.usda.gov/Main/Docs.htm?docid=25312> (gratis)
  - Sym'Previus - <https://symprevius.eu/en/> ☐ * Access to the software's core simulation features (530€HT/year)
  - MicroHibro - <https://www.microhibro.com/> (gratis)
  - Og mange flere

Hvordan udvikles prædiktive modeller?

- Indsamling af data
- Data skal repræsentere relevante variable og intervaller
- Basisvariable: temperatur, salt og pH
- Ekstra variable: relevante konserveringsstoffer, pakkegas, røgkomponenter, nølefase og effekt af baggrundsflora

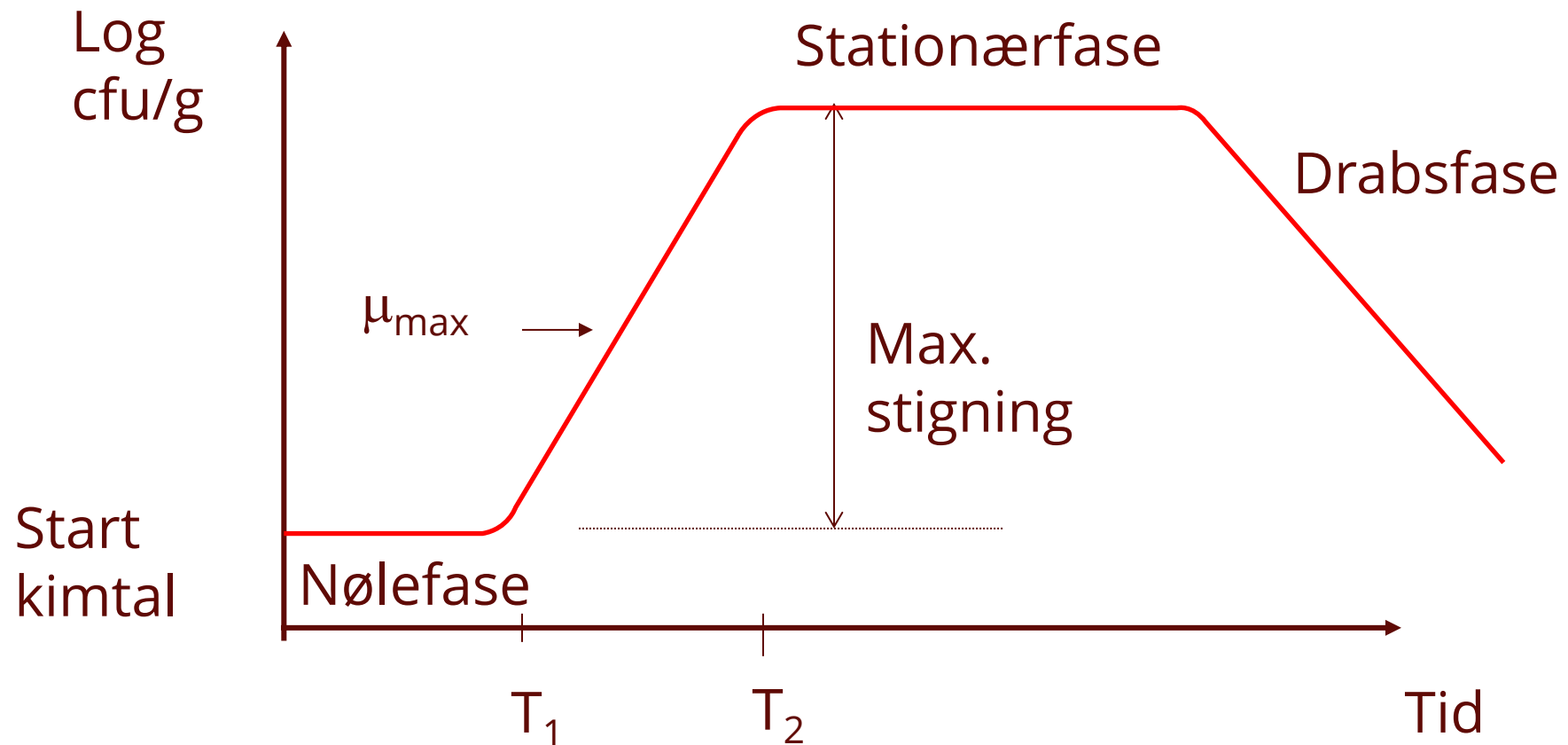
Generelle modeller

- Data fra laboratorieforsøg
- Få variabler
- Prædikterer "worst case"
- Ikke fødevarer-specifikke
- Kan valideres med challengetest i fødevarer

Specifikke modeller

- Data fra produktforsøg (challengetest)
- Ofte mange variabler
- Prædikterer både vækst og ikke-vækst
- Kræver mange data da fødevarer varierer

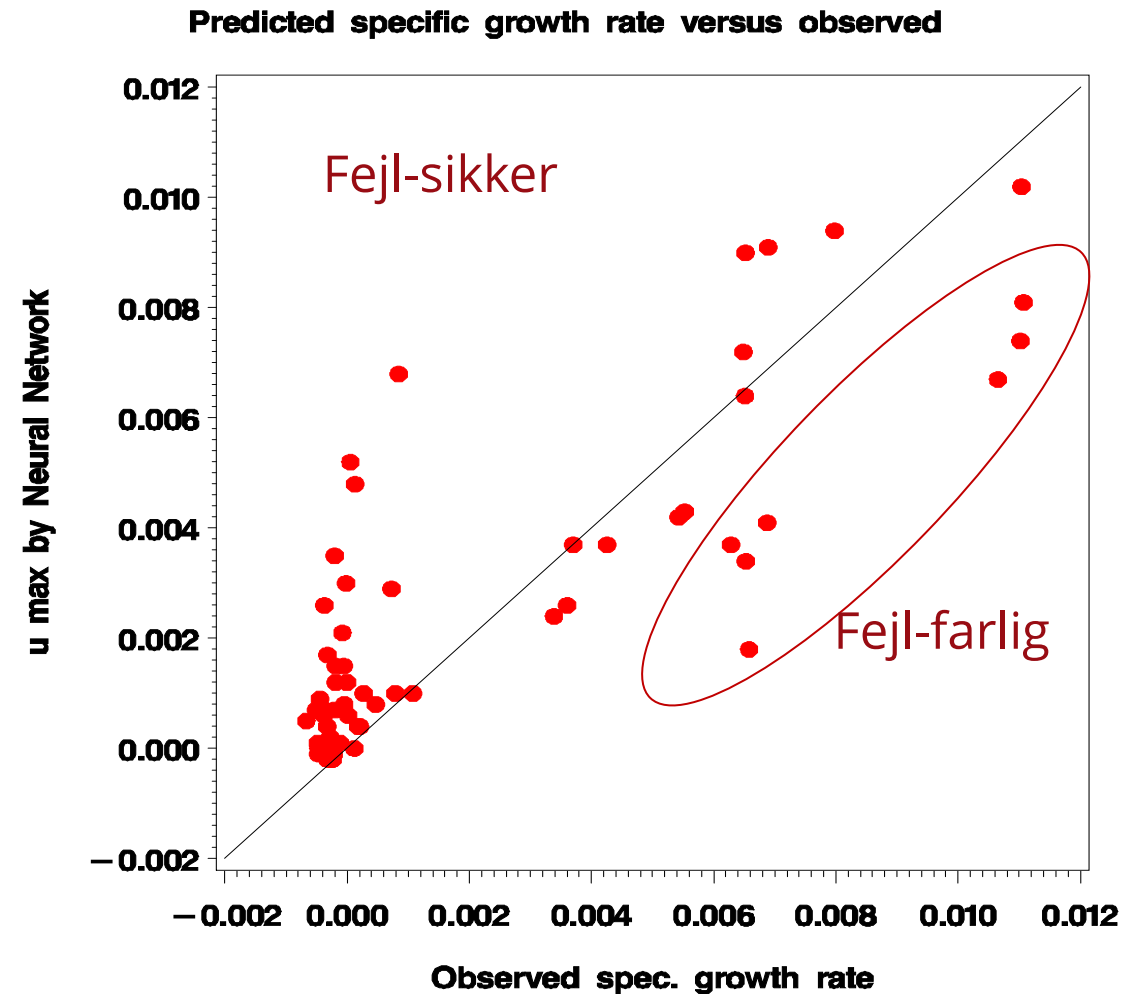
Modeludvikling - trin 1

Validering

Positiv bias =
Sandsynlighed for vækst
overestimeres (fail safe)

Negativ bias =
Sandsynlighed for vækst
underestimeres (fail dangerous)

- MEN ingen model er bedre end de variable, der indgår i modellen
- Den skal medtage ALLE de konserverende forhold, som er i produktet

Temperatur

pH

Salt

Nitrit

Laktat

Acetat

Benzoat

Sorbate

Citronsyre

Pakkegas (CO₂)

Clean label-løsninger (æteriske olier, bær, krydderurter, fermentater mmm)

Osv.

Listeria monocytogenes – Hvilken model kan hvad?

Parameter	FSSP	DMRI	Combase	PMP
Temp.	2-25°C	2-12°C	1-40°C	4-37°C
pH	5,6-7,7	5,4-6,6	4,4-7,5	4,5-8,0
Salt	0,6-9%	0,8-5,5% salt vand (53%-78%)	0-10,2%	0,5-5%
A _w	-	-	0,934-1	-
Nitrit	0-150 ppm	0-150 ppm	0-200 ppm (ene)	0-150 ppm
Laktat	0-60000 ppm	0-3% na-laktat	0-20000 ppm (ene)	-
Acetat	0-11000 ppm	0-0,5% na-acetat	0-10000 ppm (ene)	-
Sorbat	0-1300 ppm	-	-	-
Benzoat	0-1800 ppm	-	-	-
Phenol(røg)	0-20 ppm	-	-	-
CO ₂ (pakning)	0-100%	0-100%	0-100% (ene)	Anaerob/aerob
Andet	Bouillon, fisk, kød; syrer ^{a)}	kødprodukt	bouillon	div. modeller

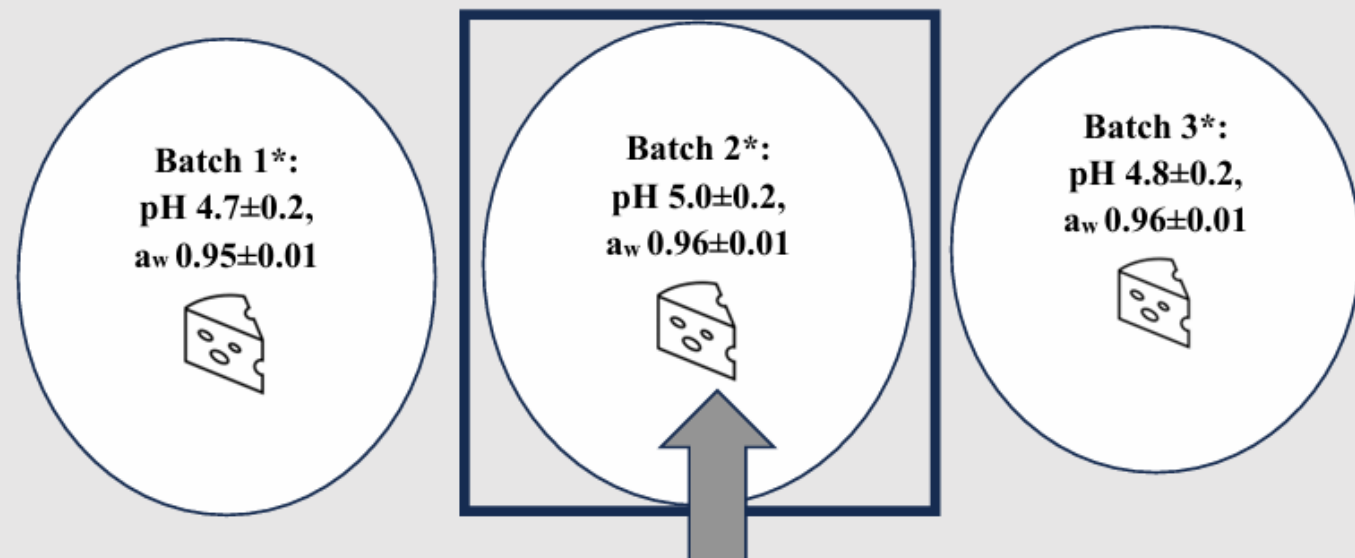
a) Citric acid: 0-6500 ppm; diacetat: 0-3800 ppm

Styr på kemien

Vælg worst case:

- Lavest salt
  - Lavest organiske syrer
  - Højest pH
  - HUSK det er i vandfasen
-
- DK-vejledning:
  - 3 (5)? produktionsdage
  - gentages mindst 1 gang årligt

Choose the food product with the worst-case physico-chemical characteristics (i.e., batch with the highest measured pH and/or a_w value).

Batch 2 in this example is the worst-case scenario. There is variability between the pH and a_w of the different batches. To account for variation of the production process and of the product, it is recommended to analyse three batches produced on different days. The FBO needs to confirm that the inter-batch variability is representative and that the worst-case scenario is taken into account.

When carrying out further shelf-life studies requiring input information on the physico-chemical characteristics (e.g., predictive microbiology) use the highest pH and a_w value obtained from these initial studies to represent the worst-case scenario. See section 6.2.2.7 *Measurement of the physico-chemical parameters* of the EURL *Lm* TGD for more information (EURL *Lm*, 2021).

*These results are an intra-batch average of 5 pH and tests measurements per batch.

Figure 3. Example of how to select, among several batches produced, the food product with the most unfavourable combination of physico-chemical characteristics (e.g. highest pH and highest a_w).

pH har stor betydning for vækst (pH 5,8-6,4)

Recipe variables
Initial count log(CFU/g) (?)

1

Product type
☐ Whole muscle product ($\leq 10\%$ fat) ☒ Emulsified product ($> 10\%$ fat)

Type and value of lactate in recipe (%)

#	Type	Value (%)
1	Na-lactate	1

Add row

Type and value of acetate in recipe (%)

#	Type	Value (%)
1	Na-acetate	0

Add row

Na-nitrite in recipe (ppm) (?)

60

Measured values (in final product)
pH in final product

6,4

NaCl/water in final product (%) (?)

2,1

Water in final product (%)

70

Packaging and storage conditions
CO₂ in packaging (%)

30

Storage conditions (temperature)
☐ Static ☒ Dynamic

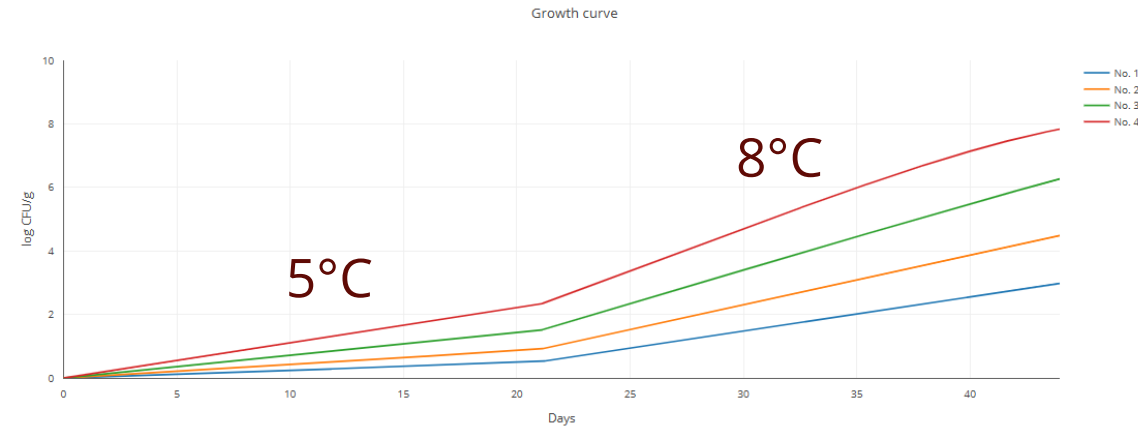
Temperatures
Sum of days cannot be greater than 44.

#	Temperature (°C)	Days
1	5	21
2	8	7

Add row

Time to reach
log CFU/g

2

	Input											Output							
No.	Raw material	Recipe variables				Measured in final product			Packaging and storage			In water phase (w/w)			Growth rate		Time to grow 0.5 log CFU/g	Time to reach	
	Initial count	Product type	Na-lactate	Na-acetate	Na-nitrite	pH	NaCl/water	Water	CO ₂ in overhead	Storage temp	Storage time	Lactate	Acetate	NaCl	μ _{max}	Doubling time			
4	1 CFU/g	Emulsified	1 %	0 %	60 ppm	6,4	2,1 %	70 %	30 %	5 °C	21 days	1,6357 %	0 %	2,1 %	0,0046 h ⁻¹	2,7 days	4,5 days	2 log CFU/g = 18,2 days	
										8 °C	7 days				0,0112 h ⁻¹	1,1 days			
3	1 CFU/g	Emulsified	1 %	0 %	60 ppm	6,2	2,1 %	70 %	30 %	5 °C	21 days	1,6357 %	0 %	2,1 %	0,003 h ⁻¹	4,2 days	7,1 days	2 log CFU/g = 23,4 days	
										8 °C	7 days				0,0089 h ⁻¹	1,4 days			
2	1 CFU/g	Emulsified	1 %	0 %	60 ppm	6	2,1 %	70 %	30 %	5 °C	21 days	1,6357 %	0 %	2,1 %	0,0018 h ⁻¹	7 days	11,7 days	2 log CFU/g = 28 days	
										8 °C	7 days				0,0065 h ⁻¹	1,9 days			
1	1 CFU/g	Emulsified	1 %	0 %	60 ppm	5,8	2,1 %	70 %	30 %	5 °C	21 days	1,6357 %	0 %	2,1 %	0,001 h ⁻¹	12,4 days	20,6 days	2 log CFU/g = 34,8 days	
										8 °C	7 days				0,0045 h ⁻¹	2,8 days			

pH	Dage til log 2
6,4	4,5
6,2	7,1
6,0	11,7
5,8	20,6

pH kan variere:

- Batch
- Heterogene produkter
- Analyser flere prøver

pH i forskellige fødevarer

pH Values of Common Foods and Ingredients

Note: Variation exists between varieties, condition of growing and processing methods.

Item	Approx. pH	Item	Approx. pH
Apple, baked with sugar	3.20 - 3.55	Brussels sprout	6.00-6.30
Apple, eating	3.30-4.00	Cabbage	5.20-6.80
Apple – Delicious	3.9	Cabbage, green	5.50-6.75
Apple – Golden Delicious	3.6	Cactus	4.70
Apple – Jonathan	3.33	Cantaloupe	6.13-6.58
Apple – McIntosh	3.34	Carrots	5.88-6.40
Apple Juice	3.35-4.00	Cauliflower	5.6
Apple Sauce	3.10-3.60	Celery	5.70-6.00
Apple – Winesap	3.47	Cherries, California	4.01-4.54
Apricots	3.30-4.80	Cherries, red, water pack	3.25-3.82
Apricot nectar	3.78	Cherries, Royal Ann	3.80-3.83
Apricots, pureed	3.42-3.83	Corn	5.90-7.50
Artichokes	5.50-6.00	Cucumbers	5.12-5.78
Artichokes, canned, acidified	4.30-4.60	Cucumbers, dill pickles	3.20-3.70
Artichokes, Jerusalem, cooked	5.93-6.00	Cucumbers, pickled	4.20-4.60
Asparagus	6.00-6.70	Eggplant	4.5-5.3
Avocados	6.27-6.58	Figs, Calamyrna	5.05-5.98
Baby corn	5.20	Four bean salad	5.60
Bamboo Shoots	5.10-6.20	Fruit cocktail	3.60-4.00
Bananas	4.50-5.20	Grapes, Concord	2.80-3.00
Beans	5.60-6.50	Grapes, Niagara	2.80-3.27
Beans, black	5.78-6.02	Grapes, seedless	2.90-3.82
Beans, kidney	5.40-6.00	Grapefruit	3.00-3.75
Beans, lima	6.50	Horseradish, ground	5.35
Beans, soy	6.00-6.60	Jam, fruit	3.50-4.50
Beans, string	5.60	Jellies, fruit	3.00-3.50
Beans, wax	5.30-5.70	Ketchup	3.89-3.92
Beans, pork & tomato sauce	5.10-5.80	Leeks	5.50-6.17
Beets	5.30-6.60	Lemon juice	2.00-2.60
Beets, canned, acidified	4.30-4.60	Lime juice	2.00-2.35
Blackberries, Washington	3.85-4.50	Lime	2.00-2.80
Blueberries, Maine	3.12-3.33	Loganberries	2.70-3.50
Blueberries, frozen	3.11-3.22	Mangoes, ripe	5.80-6.00
Broccoli	6.30-6.85	Mangoes, green	3.40-4.80

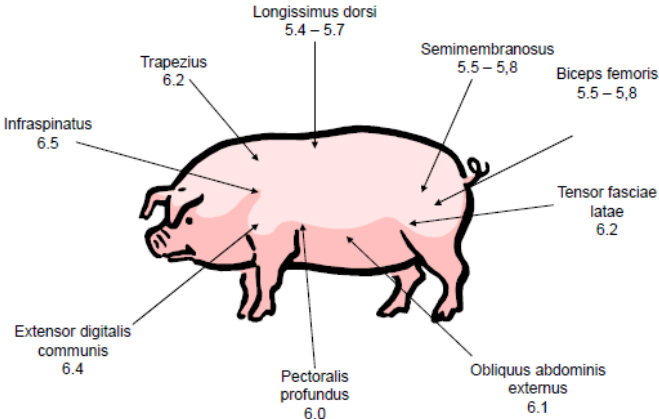
Item	Approx. pH	Item	Approx. pH
Maple syrup	5.15	Pomegranate	2.93-3.20
Melon, Honey dew	6.00-6.67	Potatoes	5.40-5.90
Mint jelly	3.01	Prunes	3.63-3.92
Mushrooms	6.00-6.70	Pumpkin	4.990-5.50
Nectarines	3.92-4.18	Radishes, red	5.85-6.05
Okra, cooked	5.50-6.60	Radishes, white	5.52-5.69
Olives, black	6.00-7.00	Raspberries	3.22-3.95
Olives, green fermented	3.60-4.60	Rhubarb	3.10-3.40
Olives, ripe	6.00-7.50	Sauerkraut	3.30-3.60
Onions, pickled	3.70-4.60	Spinach	5.50-6.80
Onions, red	5.30-5.880	Squash, acorn, cooked	5.18-6.49
Onions, white	5.37-5.85	Squash, white, cooked	5.52-5.80
Onions, yellow	5.32-5.60	Squash, yellow, cooked	5.79-6.00
Oranges, Florida	3.69-4.34	Strawberries	3.00-3.90
Orange juice, California	3.30-4.19	Sweet potatoes	5.30-5.60
Orange juice, Florida	3.30-4.15	Three-bean salad	5.40
Palm, heart of	6.70	Tofu (soybean curd)	7.20
Papaya	5.20-6.00	Tomatillo	3.83
Parsnip	5.30-5.70	Tomatoes	4.30-4.90
Peaches	3.30-4.05	Tomatoes, juice	4.10-4.60
Pears, Bartlett	3.50-4.60	Tomatoes, paste	3.50-4.70
Peas, canned	5.70-6.00	Tomatoes, puree	4.30-4.47
Peas, Garbanzo	6.48-6.80	Tomatoes, vine ripened	4.42-4.65
Peppers	4.65-5.45	Vinegar	2.40-3.40
Peppers, green	5.20-5.93	Vinegar, cider	3.10
Persimmons	4.42-4.70	Watermelon	5.18-5.60
Pickles, fresh pack	5.10-5.40	Zucchini, cooked	5.69-6.10
Pimiento	4.40-4.90		
Pineapple	3.20-4.00		
Plums, Blue	2.80-3.40		
Plums, Red	3.60-4.30		

Common Ingredients

Butter	6.1-6.4	Corn starch	4.0-7.0	Corn syrup	5.0	Flour	6.0-6.3
Honey	3.9	Molasses	5.0-5.5	Sugar	5.0-6.0	Vinegar	2.0-3.4

References:

Anon. 1962. pH values of food products. Food Eng. 34(3): 98-99.
Bridges, M. A., and Mattice, M.R. 1939. Over two thousand estimations of the pH of representative foods, American J. Digestive Diseases, 9:440-449.
Warren L. Landry , et al. 1995. Examination of canned foods. FDA BAM, AOAC International.
Grahn M.A. 1984. Acidified and low acid foods from Southeast Asia. FDA-LIB

Standardværdier for salt og pH

Fødevarestyrelsen har indlagt følgende standardværdier for fødevarekategoriene i beregningerne. Hvis man svarer 'Nej' til at have tilføjet salt eller ændret pH-værdien tager beregningerne udgangspunkt i disse standardværdier.

Fødevarekategorier	pH-værdi	Salt i vand %
Oksekød, lam & vildt	5,8	1
Fjerkræ	6,5	1
Svinekød	6,1	1
Fisk	6,5	1
Kødpålæg	6,0	3
Fiskepålæg	6,3	2
Grød & gryderetter	6,0	1
Ris og pasta	6,8	0
Grønt & kartofler	6,0	0
Fond, supper & sauce	6,5	1
Frugt og bær	4,4	0
Brød & pizza	5,5	2,5
Retter med æg	7,0	0,5

<https://sitti.foedevarestyrelsen.dk/pages/ph.aspx>

L-laktat og acetat i forskellige produkter

Produkt	Laktat %	Acetat %	Di-acetat %
Opti.Form SA (Corbion)	Na-laktat: 56-59% Svarer til: L-laktat: 44,5-46,9	Na-acetat: 3,5-3,7% Svarer til: Acetat: 2,5-2,7	
Purasal Hipure P plus (Corbion)	K-laktat: assay: 76,4-79,6 K: 23,3-24,3% Svarer til: L-laktat: 53,1-55,3		
Opti.Form PPA Plus (Corbion)	K-lactate: 71,3-74,3% Svarer til: L-laktat: 49,5-51,6%	K-acetate: 4,9-5,5% Svarer til: Acetat: 3,5-4,0	
Provian K 50% SOL (Kerry/Niacet)		K-acetat: 48-50% Svarer til: Acetate: 28,9-30,1	K-diacetat: 1-2% Svarer til: Acetat: 0,7-1,5

L-laktat og acetat i forskellige produkter

Organiske syrer i en fødevare når
1% af en kommerciel syre er tilsat

Find den rigtige syreform til
den model der anvendes

1% tilsat recepten	L-laktat (%)	Acetat (%)	Na-laktat (%)	Na-acetat (%)
Opti.Form SA (Corbion)	0,445	0,025	0,560	0,035
Purasal Hipure P plus (Corbion)	0,531	0	0,668	0
Opti.Form PPA Plus (Corbion)	0,495	0,035	0,623	0,049
Provian K 50% SOL (Kerry/Niacet)	0	0,296	0	0,412

Vandindholdet er vigtigt

- Bakterierne findes i produktets vandfase
- Mængden af konservering i vandfasen er derfor vigtig
- Nogle modeller anvender:
  - $\text{Konservering\%} \times 100 / (\text{konservering\%} + \text{vand\%})$
  - $\text{Konservering\%} \times 100 / \text{vand\%}$
- Eksempel:
  - 3% salt og 70% vand
    - $3 / (70 + 3) \times 100 = 4,11\%$
    - $3 / 70 \times 100 = 4,29\%$
  - 3% salt og 40% vand
    - $3 / (40 + 3) \times 100 = 6,98\%$
    - $3 / 40 \times 100 = 7,5\%$

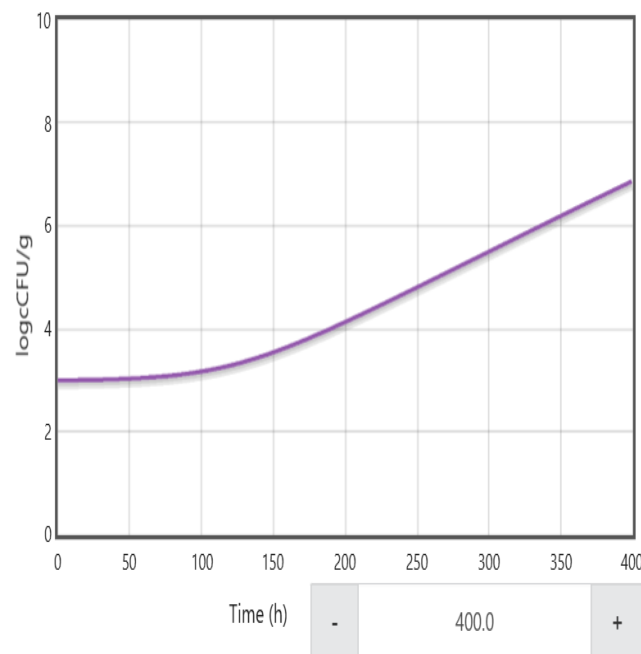
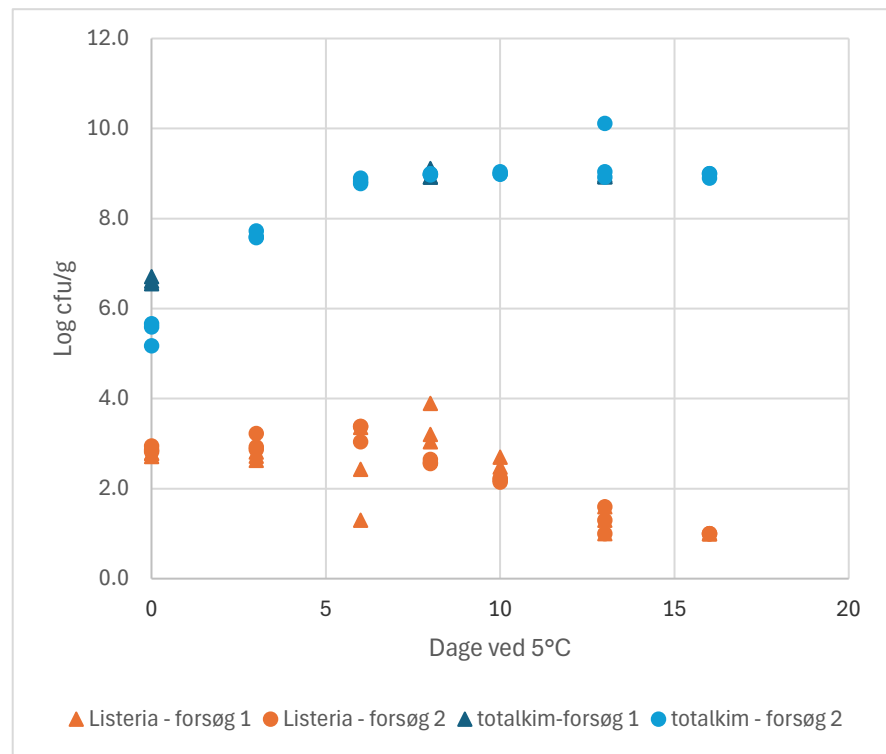

Målt vækst og prædikeret vækst eksempel coleslaw

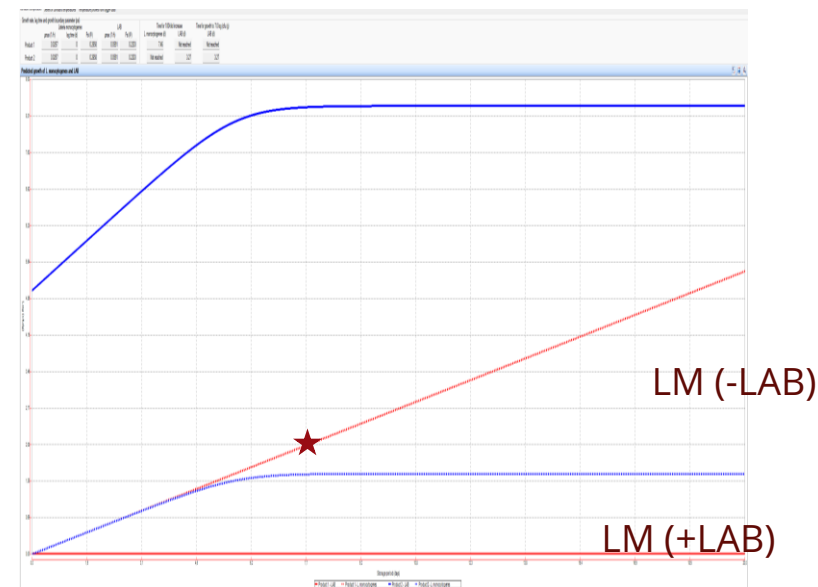
Prædikeret vækst

5°C; 30% CO₂; pH 6,3; 90% vand; Ingen salt og syrer

Challengetest: ingen vækst af LM

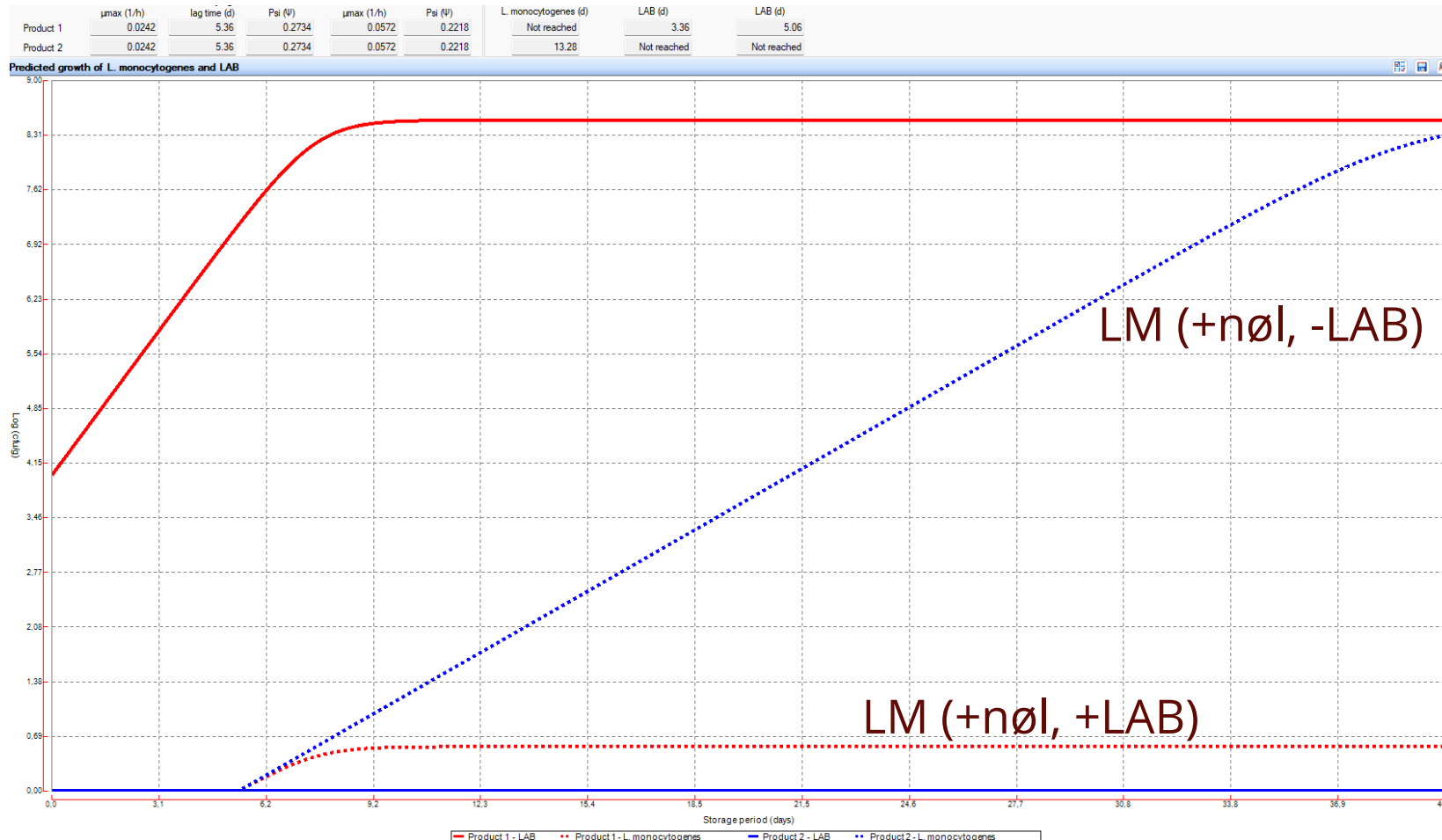
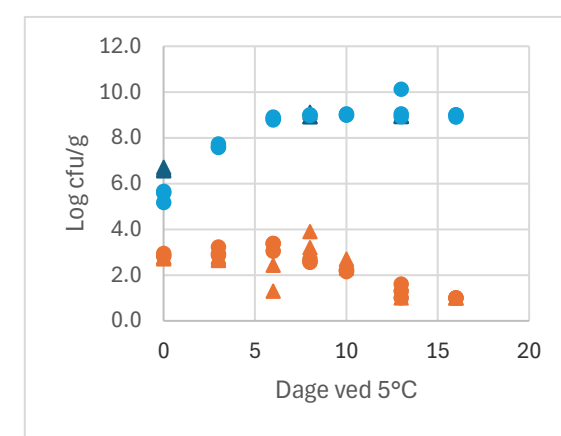
Combase med nølefasen:
1 log vækst: ca 8 dage
2 log vækst: ca 11 dage

FSSP uden LAB, uden nølefasen:
2 log vækst: ca 1 uge
FSSP med LAB, uden nølefasen:
2 log nå ikke
1 log vækst efter ca 5 dage

Modeller: Combase: bouillon forsøg; FSSP: fisk og kødprodukter

FSSP – simulering af coleslaw forhold

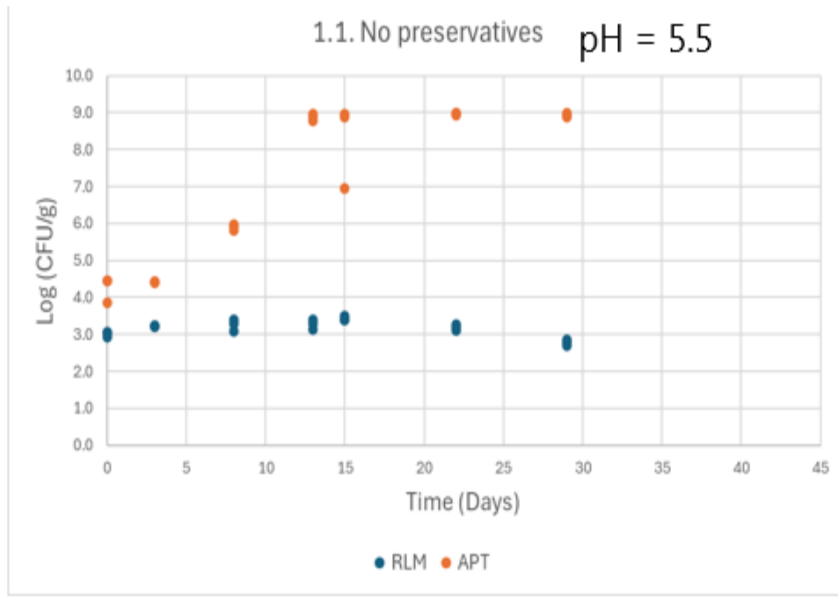
Med nølefase og

- Uden LAB:
  - 0,5 log: ca 7 dage
  - 2 log: 13 dage
- Med LAB:
  - 0,5 log: ca 9 dage
  - 1 log: nås ikke på 40 dage

Målt vækst og prædikeret vækst eksempel plantefars

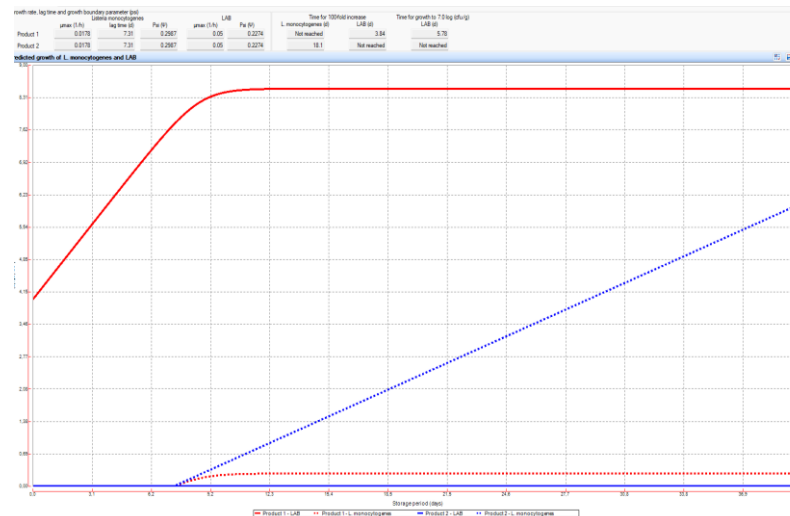
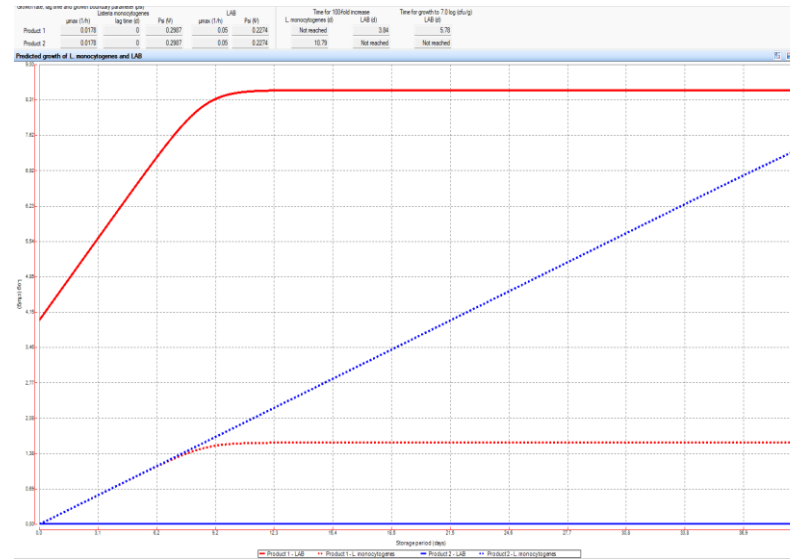
Challengetest:

- Ingen vækst på 30 dage

pH 5,5; 1,2% NaCl, 5°C, 67% vand,
30% CO₂

NB: laveste pH i FSSP er 5,6!!!

FSSP: uden nølefase

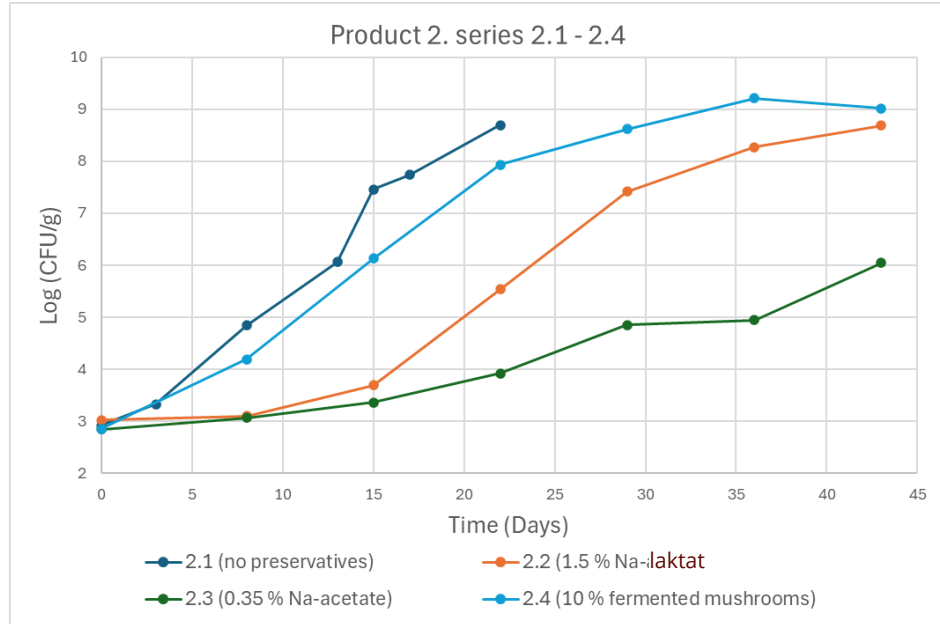
- Uden LAB:
  - 0,5 log: ca 3 dage
  - 1 log: ca 7 dage
  - 2 log: ca 11 dage
- Med LAB:
  - 0,5 log: ca 3 dage
  - 1 log: ca 7 dage
  - 2 log nås ikke

FSSP: med nølefase

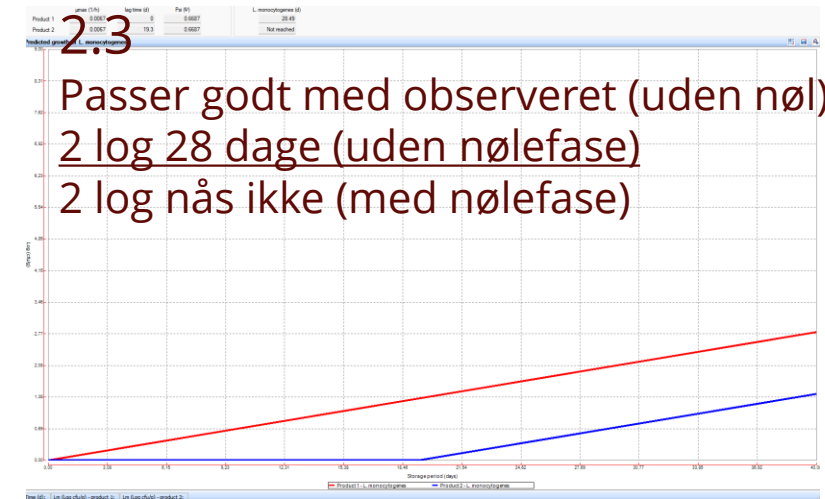
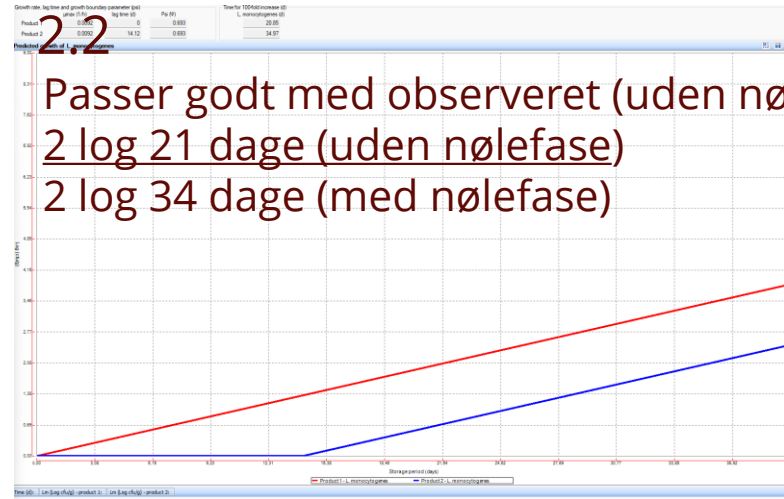
- Uden LAB:
  - 0,5 log: ca 10 dage
  - 1 log: ca 13 dage
  - 2 log: ca 18 dage
- Med LAB:
  - 0,5 log nås ikke

Målt vækst og prædikeret vækst

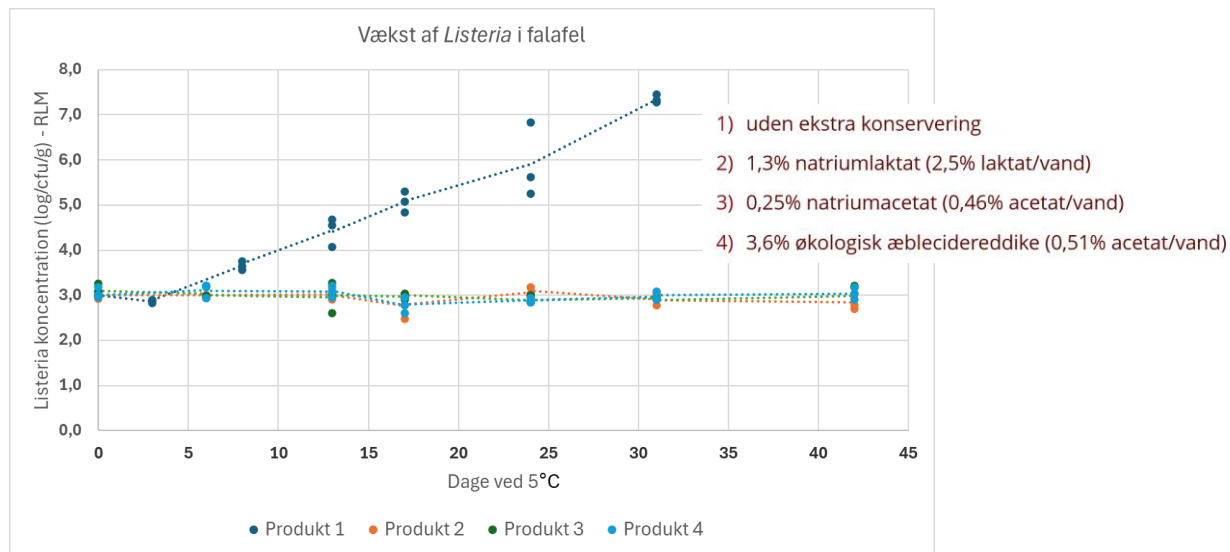
eksempel bagt plantepostej – FSSP et godt bud (-lab)

	H2.1	H2.2	H2.3	H2.4
pH	6,1	6,2	6,2	6,0
Salt	1,3	1,4	1,4	1,4
Laktat	0	1,3	0	0,05
Acetat	0	0	0,3	0,01
Vand	54- 62	54- 60	57- 63	59- 62
Challengetest:				
2 log	7 dg	20 dg	30 dg	12 dg

Målt vækst og prædikeret vækst *eksempel falafel*

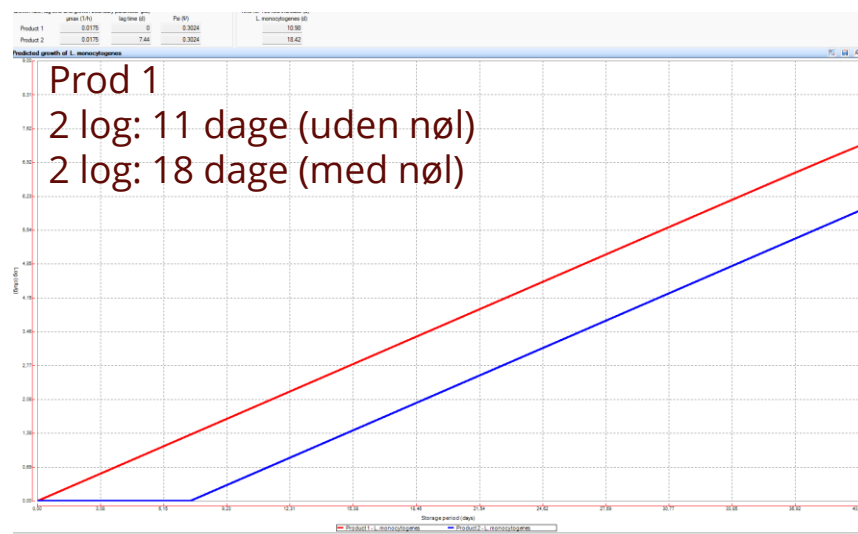
	Prod 1	Prod 2	Prod 3	Prod 4
pH	5,9	6,0	5,9	5,3
Salt	1,4	1,3	1,4	1,5
L-laktat	0	0,99	0	0
Acetat	0	0	0,19	0,22
Vand	39,2	39,8	40,9	43,3

Challengetest:

1 log	10 dg	Ingen vækst	Ingen vækst	Ingen vækst
2 log	17 dg			

FSSP:

1 log	11 dg	Ingen vækst	Ingen vækst	NA
2 log	18 dg			

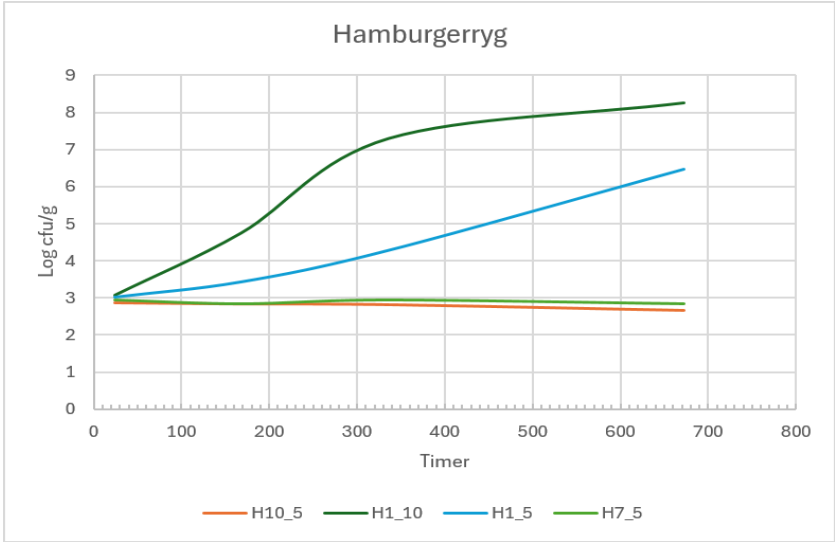
Produkt 1:
God prædiktion

Produkt 2, 3 og 4:
Stabiliserede produkter
Både med challengetest og beregnet

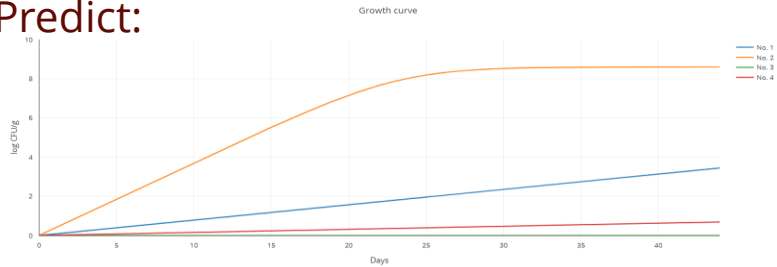
Målt vækst og prædikeret vækst

eksempel hamburgerryg

Challengetest:

DMRIPredict:

Input														Output				
No.	Raw material		Recipe variables				Measured in final product				Packaging and storage			In water phase (w/w)		Growth rate		Time to grow 0.5 log CFU/g
	Initial count	Product type	Na-lactate	Na-acetate	Na-nitrite	pH	NaCl/water	Water	CO ₂ in overhead	Storage temp	Storage time	Lactate	Acetate	NaCl	μ _{max}	Doubling time	Time to reach	
4	1 CFU/g	Whole muscle	0.5 %	0.25 %	52 ppm	6	2.5 %	70 %	20 %	5 °C	44 days	1,5679 %	0,2571 %	2.5 %	0,0007 h ⁻¹	19.2 days	31.9 days	2 log CFU/g => >44 days
3	1 CFU/g	Whole muscle	1 %	0.5 %	52 ppm	6	2.5 %	70 %	20 %	5 °C	44 days	2,1357 %	0,5143 %	2.5 %	0 h ⁻¹	>44 days	>44 days	2 log CFU/g => >44 days
2	1 CFU/g	Whole muscle	0 %	0 %	52 ppm	6	2.5 %	70 %	20 %	10 °C	44 days	1 %	0 %	2.5 %	0,0155 h ⁻¹	0.8 days	1.4 days	2 log CFU/g => 5.4 days
1	1 CFU/g	Whole muscle	0 %	0 %	52 ppm	6	2.5 %	70 %	20 %	5 °C	44 days	1 %	0 %	2.5 %	0,0033 h ⁻¹	3.8 days	6.4 days	2 log CFU/g => 25.5 days

	H1	H1	H7	H10
Temp. °C	10	5	5	5
pH	6	6	6	6
Salt %	1,8	1,8	1,8	1,8
Na-laktat %	0	0	0,5	1,0
Na-acetat %	0	0	0,25	0,5
Na-nitrit ppm	52	52	52	52
Vand %	70	70	70	70
Challengetest:				
0,5 log	1	6	NG	NG
1 log	3	13	NG	NG
2 log	5	26	NG	NG
DMRIPredict:				
0,5 log	2	6	32	>44
1 log	4	12	>44	>44
2 log	7	19	>44	>44

Challenge test og modeller

- Coleslaw, plantefars (høj baggrundsflora):
  - Ingen vækst challengetest
  - FSSP + LAB + nølefase giver beregninger tættest på challengetest
- Plantepostej og falafler (varmebehandlede)
  - Vækst i challengetest (tid til 2 log) passer bedst med FSSP uden nølefase (uden LAB)
- Hamburgerryg
  - Vækst i challengetest passer med DMRIpredict (ingen nølefase, ingen LAB)

Opsummering Prædiktive modeller

Begrænsninger/det svære:

- Kræver brugerne er trænet i brug af modeller
  - Valg af model
  - Korrekte inputværdier (kemi, startkimtal)
  - Fødevare model er bedre end bouillonmodel
  - Men fødevaremodellen skal ligne produktet der regnes på (saft versus fisk; mælk versus kød; fisk ligner kød)
  - Nølefase er svær. Hvornår bruges/bruges ikke?
  - Valg af startkimtal
- Nogle gange er der ingen adgang (IT udfordringer)

Muligheder:

- Udvikle sikre fødevarer
- Hurtige beregninger
- Billig "analyse"
- Simulere forskellige scenarier
  - Temperaturbelastninger
    - Brug 7-8°C sidste 1/3 (1/4?) af holdbarhedsperioden
  - Variationer i kemi mellem batch
- Validerede modeller inkluderer forskellige stammer
- Bruges sammen med LM analyser fra produktionsmiljøet og produktprøver

Tak for opmærksomheden

Webinaret er blevet til med finansiell støtte fra
Svineafgiftsfonden, Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen og Plantefonden

Svineafgiftsfonden

Anette Granly Koch

Faglig leder

Fødevaresikkerhed og Kvalitet

E aglk@teknologisk.dk

M +45 72 20 25 39

www.teknologisk.dk

Gudrun Margret Jónsdóttir

Konsulent

Fødevaresikkerhed og Kvalitet

E gmjr@teknologisk.dk

M +45 72 20 30 35

www.teknologisk.dk

Teknologisk Institut
Fødevaresikkerhed og -kvalitet
Gregersensvej 9, 2630 Taastrup

Spice up your feed with food innovation

Følg os på
LinkedIn

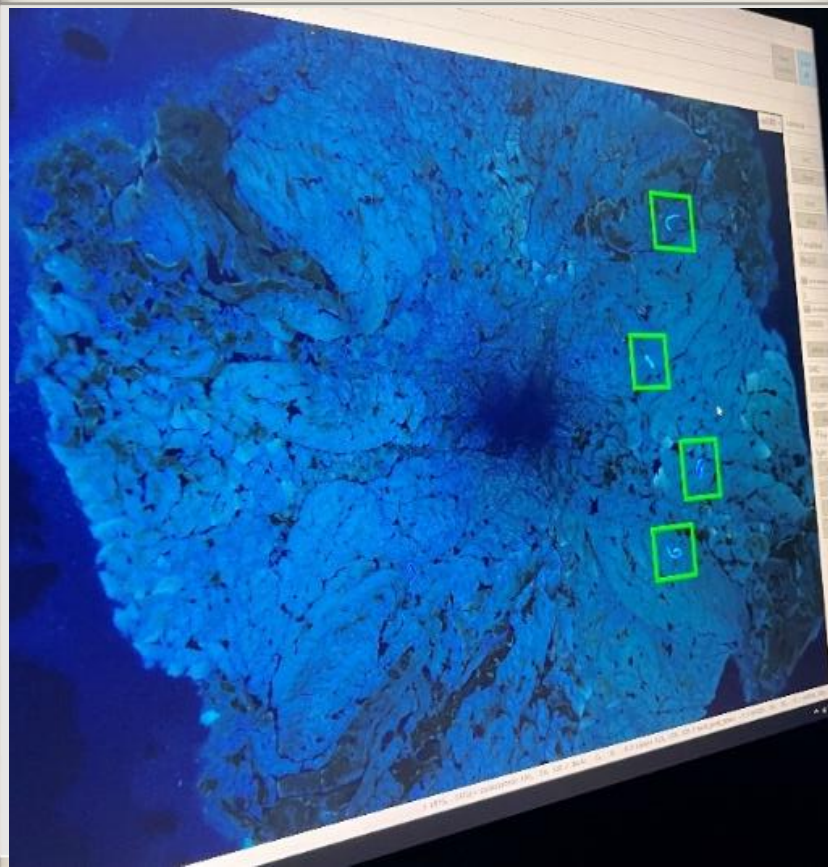

Tilmeld dig
vores
nyhedsbrev

Udsigt til indsigt

– en webinarserie om fødevarer sikkerhed og -kvalitet

Næste webinar

Tirsdag d. 27. oktober 2026

Hvordan udvikles
kvalitets-modeller til
fødevareindustrien?

Birgit Groth Storgaard &
Jeppe Milling Korsholm

Tilmelding via kursussiden

På gensyn!